

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Laulības Šķiršana Un Laulāto Atšķiršana](#) > Gibraltar

Laulības šķiršana un laulāto atšķiršana

Gibraltārs

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kādi ir priekšnoteikumi, lai laulība varētu tikt šķirta?

Vīram vai sievai tiesā ir jāiesniedz rakstisks pieteikums (saukts par lūgumrakstu). Laulības šķiršanas pieteikumus izskata Augstākā tiesa, un laulātajiem pieteikums par laulības šķiršanu ir jāiesniedz šajā tiesā. Pieteikuma iesniedzējam ir jāpierāda, ka laulība ir neatgriezeniski izirusi, kā arī ir jāsniedz pierādījumi par vienu no pieciem tālāk uzskaitītajiem faktiem.

Pieteikumu par laulības šķiršanu nevar iesniegt divu gadu laikā no laulības noslēgšanas brīža. Vienīgie šā noteikuma izņēmumi ir gadījumos, kad prasītājs ir piedzīvojis īpašas grūtības vai atbildētājs ir rīkojies īpaši nepiedienīgi, vai arī prasītājs laulības noslēgšanas brīdī bija jaunāks par 16 gadiem.

2 Kādos gadījumos laulība var tikt šķirta?

Vienīgais iemesls laulības šķiršanai ir neatgriezeniska laulības iziršana. Lai pierādītu, ka laulība ir neatgriezeniski izirusi, ir jāsniedz pierādījumi par vienu vai vairākiem laulības "faktiem":

- otrs laulātais ir pārkāpis laulību un pieteikuma iesniedzējam ir nepieņemami turpināt ar viņu kopdzīvi;
- nesaprātīga uzvedība, kas nozīmē, ka otrs laulātais ir rīkojies tādā veidā, ka nav pamata sagaidīt no pieteikuma iesniedzēja kopdzīves turpināšanu;
- pamešana, kas nozīmē, ka otrs laulātais ir pieteikuma iesniedzēju pametis uz laikposmu, kas sasniedz vismaz divus gadus, pirms ir iesniegts pieteikums par laulības šķiršanu;
- pušu atšķiršana vismaz divu gadu garumā, pirms ir iesniegts pieteikums par laulības šķiršanu (ar otra laulātā piekrišanu);
- atšķiršana vismaz piecu gadu garumā, pirms ir iesniegts pieteikums par laulības šķiršanu (bez otra laulātā piekrišanas).

Tiesai ir pēc iespējas jāpārbauda pieteikuma iesniedzēja (prasītāja) apgalvojumi, kā arī otra laulātā (atbildētāja) apgalvojumi. Ja tiesa apmierina pierādījumus par to, ka laulība ir neatgriezeniski izirusi, Augstākās tiesas tiesnesis izdos rīkojumu par laulības šķiršanu ar nosacījumu, ka tam ir pieņemama vienošanās attiecībā uz šķirto pušu bērniem.

Ja tiesa pārliecinās, ka laulība ir neatgriezeniski izirusi, tā sākotnēji izdos *nisi* spriedumu (pagaidu spriedumu par laulības šķiršanu). Pēc sešām nedēļām tā puse, kura iesniedza tiesā pieteikumu par laulības šķiršanu, var iesniegt pieteikumu par absolūtā sprieduma (galīgā sprieduma par laulības šķiršanu) sagatavošanu. Izņemot ārkārtas situācijas, pieteikumam par sprieduma pasludināšanu par absolūtu (galīgu) nav laika ierobežojuma.

Taču, ja pieteikums par absolūtā sprieduma pasludināšanu ir iesniegts pēc vairāk nekā 12 mēnešiem kopš *nisi* sprieduma izdošanas, pieteikuma iesniedzējam tas būs jāiesniedz kopā ar rakstisku paskaidrojumu:

- norādot kavēšanās iemeslus;
- norādot, vai pieteikuma iesniedzējs un laulātais ir dzīvojuši kopā kopš *nisi* sprieduma izdošanas un, ja tā, kādā laikposmā tas ir noticis; un

- vai, būdama sieva, viņa kopš *nisi* rīkojuma izdošanas ir dzemdējusi bērnu un, ja tā, norādot būtiskos faktus un to, vai var vai nevar apgalvot, ka bērna tēvs ir vai varētu būt vīrs.

Tiesnesis var pieprasīt, lai pieteikuma iesniedzējs iesniedz ar zvērestu apliecinātu paziņojumu, apstiprinot skaidrojumu, ko tas ir sniedzis, un tiesnesis pēc saviem ieskatiem var izdot rīkojumu attiecībā uz pieteikumu.

3 Kādas ir laulības šķiršanas tiesiskās sekas attiecībā uz:

3.1 laulāto personiskajām attiecībām (piemēram, attiecībā uz uzvārdu)?

Laulība ir šķirta, tāpēc nepastāv turpmākas kopdzīves pienākums vai pienākums turpināt personiskas attiecības, izņemot, ja puses to vēlas. Ja puses vēlas, tās var stāties jaunā laulībā. Tās pēc saviem ieskatiem var izvēlēties saglabāt laulībā iegūto uzvārdu vai pieņemt uzvārdu, kāds ir bijis pirms laulības vai partnerattiecībām.

3.2 laulāto mantas sadales jautājumiem?

Tiesa par to lemj pēc visu lietas apstākļu uzklaušanās. Pat lietās, kurās puses ir panākušas vienošanos, tiesa joprojām saglabā vispārējās tiesības vienošanos apstiprināt vai grozīt.

3.3 nepilngadīgajiem bērniem?

Kad Augstākā tiesa pieņem galīgo rīkojumu, tai pirms vai pēc rīkojuma pieņemšanas ir tiesības paredzēt laulībā dzimušo bērnu aizbildniecības, uzturlīdzekļu un izglītības noteikumus vai pat noteikt, ka jāierosina lieta, lai bērnus nodotu tiesas aizsardzībā. Augstākā tiesa nevar izdot absolūtu rīkojumu par laulības šķiršanu, ja tā nav pārliecinājusies, ka par bērniem ir panāktas pieņemamas vienošanās.

3.4 pienākumu maksāt uzturlīdzekļus (uzturēt) bijušam laulātajam?

Pasludinot laulības šķiršanas *nisi* rīkojumu vai jebkurā brīdī pēc tam, Augstākajai tiesai ir tiesības noteikt, ka par viņu kopdzīves laiku vīrs maksā sievai tādu ikmēneša vai iknedēļas uzturlīdzekļu un iztikas līdzekļu maksājumu, kāds pēc tiesas ieskatiem ir pamatots. Sievas tiesības saņemt uzturlīdzekļus izbeidzas, kad tā stājas jaunā laulībā, taču pienākums maksāt uzturlīdzekļus laulībā dzimušam bērnam paliek spēkā neatkarīgi no mātes jaunās laulības.

4 Kādā ir nozīme jēdzienam “laulāto atšķiršana”?

Saskaņā ar Gibraltāra tiesībām laulāto atšķiršana tiek saukta par “juridisko atšķiršanu”. Kad tiesa ir izdevusi šādu rīkojumu, vairs netiek sagaidīts, ka laulātais, kurš pieprasījis izdot rīkojumu, turpinās kopdzīvi ar otru laulāto. Tomēr viņš vai viņa nevarēs noslēgt jaunu laulību. Būtībā juridiskā atšķiršana ir iespēja laulātajiem, kuru laulība ir izirusi, bet kuri nevēlas stāties jaunā laulībā. Pieteikuma iesniedzējam, kurš vēlas juridisko atšķiršanu, nav jāpierāda, ka laulība ir neatgriezeniski izirusi. Pēc tam, kad ir izdots rīkojums par juridisko atšķiršanu, ir iespējams pieprasīt rīkojumu par laulības šķiršanu.

5 Kādi ir priekšnoteikumi laulāto atšķiršanai?

Pieteikuma iesniedzējam ir jāsniedz pierādījumi par vienu vai vairākiem faktiem, kas nepieciešami, lai pierādītu, ka laulība ir izirusi, un, pretstatā personām, kuras vēlas šķirt laulību, nav jāgaida vismaz trīs gadus pēc laulības noslēgšanas, lai ierosinātu lietu.

6 Kādas ir laulāto atšķiršanas tiesiskās sekas?

Ja juridiskā atšķiršanā esoša puse nomirst, neatstājot testamentu, tās manta tiks sadalīta atbilstoši noteikumiem par beztestamenta mantošanu, un spriedumam par juridisko atšķiršanu ir tādas pašas sekas kā laulības šķiršanai. Tāpēc otram laulātajam pēc tam nav tiesību uz tās puses mantu, kura mirusi, neatstājot testamentu. Taču, ja juridiskās atšķiršanas puse mirst, atstājot testamentu, juridiskā atšķiršana neskar tiesības saskaņā ar testamentu, ja, piemēram, pārdzīvojusi juridiskās atšķiršanas puse saskaņā ar testamentu ir iecelta par mantojuma saņēmēju.

Noteikumi par mantas sadali, kas ir spēkā laulības šķiršanas gadījumā, attiecas arī uz juridisko atšķiršanu.

7 Kāda ir praktiskā nozīme jēdzienam “laulības atzīšanas par spēkā neesošu”?

Laulību var atzīt par neesošu divos veidos. Laulību var vai nu pasludināt par “neesošu”, kas nozīmē, ka laulība nekad nav bijusi spēkā un vispār nav pastāvējusi. Citādos apstākļos laulība var būt “atzīstama par neesošu”, kas nozīmē, ka viens no laulātajiem var pieprasīt, lai laulība tiktu atzīta par neesošu. Ja abi laulātie piekrīt, laulība var turpināties.

8 Kādos gadījumos laulība var tikt atzīta par spēkā neesošu?

Laulība ir neesoša, ja:

- tā neatbilst Laulību likuma nosacījumiem;
- laulības noslēgšanas brīdī viena puse jau bija precējusies;
- puses nav pretēja dzimuma. Lai laulība būtu spēkā esoša, vienam laulātajam jābūt vīrietim, bet otram laulātajam ir jābūt sievietei;
- poligāmijas gadījumā, ja laulība noslēgta ārpus Gibraltāra un viena laulātā pastāvīgā dzīvesvieta laulības noslēgšanas brīdī bija Gibraltārā.

Laulība ir atzīstama par neesošu šādos gadījumos:

- laulība nav pilnīga, jo viena laulātā sniegums nav bijis atbilstošs, lai to padarītu par pilnīgu;
- laulība nav pilnīga, jo atbildētājs apzināti atteicies rīkoties, lai to padarītu par pilnīgu;
- viens laulātais nav atbilstoši piekritis laulībai, jo uz viņu izdarīts spiediens vai viņu piespieda piekrist laulībai, ja viņš maldināts par laulības juridiskajām sekām vai tā garīgās spējas nebija pietiekamas, lai izprastu lēmuma par laulības noslēgšanu sekas;
- laulības slēgšanas brīdī viens no laulātajiem cieta no tādas garīgas slimības, kas to padarīja par nepiemērotu laulībām, vai no seksuāli transmisīvas slimības, par ko pieteicējs laulības slēgšanas brīdī nebija informēts;
- laulības slēgšanas brīdī atbildētāja bijusi grūtniecības stāvoklī, un bērna tēvs ir cita persona, nevis prasītājs, un prasītājs laulības slēgšanas brīdī nebija par to informēts.

9 Kādas ir laulības neesamības tiesiskās sekas?

Tiklīdz laulība ir pasludināta par neesošu, tā zaudē spēku. Taču, ja laulībā ir dzimuši bērni, Augstākajai tiesai ir jāpārlicinās, ka ir panāktas atbilstošas vienošanās. Tāpat var izvirzīt nosacījumu, ka par bērnu ir jāmaksā uzturlīdzekļi un aizgādības/uzturlīdzekļi.

10 Vai pastāv alternatīvas ārpustiesas iespējas, kad, nevēršoties tiesā, var tikt atrisināti laulības šķiršanas jautājumi?

Laulības šķiršana ietilpst tikai Gibraltāra Augstākās tiesas kompetencē. Taču konkrētu sociālo palīdzību var saņemt, vērstoties pie laulību konsultanta.

11 Kur lai es iesniedzu pieteikumu (sūdzību) par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu? Kādas ir nepieciešamās formalitātes un kādus dokumentus ir nepieciešams pievienot pieteikumam?

Pieteikumi ir jāiesniedz Augstākās tiesas kancelejā, *277 Main Street*, Gibraltārs.

Pieteikumu iesniedz lūgumraksta veidā, pievienojot apliecinātus pierādījumus, tostarp laulības apliecības kopiju, bērnu dzimšanas apliecību kopijas, kā arī jānorāda pamatojums laulības šķiršanai/juridiskai atšķiršanai/ laulības

atzišanai par spēkā neesošu. Tāpat ir jānorāda informācija par laulībā dzimušajiem bērniem un prasītāja finansiālo stāvokli. Plašāku informāciju var saņemt Augstākās tiesas kancelejā, 277 Main Street, Gibraltārs, tālrunis (+350) 200 75608.

12 Vai es varu saņemt juridisko palīdzību, lai segtu ar tiesvedības procesu saistītos izdevumus?

Var būt pieejama juridiskā palīdzība procesuālo izmaksu segšanai, taču ir jāizpildās konkrētiem kritērijiem attiecībā uz ienākumiem. Veidlapas un plašāka informācija ir atrodama Augstākās tiesas kancelejā, 277 Main Street, Gibraltārs.

13 Vai nolēmumu saistībā ar laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzišanu par spēkā neesošu ir iespējams pārsūdzēt?

Rīkojumu par laulības šķiršanu vai atzišanu par spēkā neesošu var atsaukt jebkurā brīdī, pirms tas ir pasludināts par absolūtu. Juridiskās atšķiršanas gadījumā noteiktās situācijās rīkojumu var grozīt jebkurā brīdī pēc tam, kad tas ir izdots. Rīkojumus par bērnu uzturlīdzekļiem un aizbildniecību un uzturlīdzekļiem var grozīt pēc galīgā rīkojuma izdošanas.

14 Kas man jādara, lai citā dalībvalstī pieņemtu nolēmumu par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības neesamību varētu atzīt šajā dalībvalstī?

Eiropas Savienības Regula (EK) Nr. 2201/2003 paredz, ka vienā dalībvalstī pieņemts lēmums, kā rezultātā tiek šķirta laulība, tiek noteikta laulāto atšķiršana (juridiskā atšķiršana) vai laulība tiek atzīta par neesošu, ir atzīstams arī citās dalībvalstīs. Nepieciešamos dokumentus var saņemt tiesā, kas izdevusi rīkojumu, un tie ir jāiesniedz Augstākajā tiesā.

Regula neattiecas uz jautājumiem par atbildību, laulības mantiskajām sekām, uzturlīdzekļiem vai citiem palīgajautājumiem. Starp attiecīgo pusi un dalībvalsti, kuras kompetencē atrodas lieta, ir jābūt faktiskai saiknei.

Atzišanu var noraidīt, ja lēmums ir pretrunā sabiedriskai kārtībai, ja lēmums pieņemts aizmuguriski, ja attiecīgie dokumenti atbildētājam nav iesniegti pietiekami laicīgi vai ja lēmums nav saderīgs ar spriedumu, kas izdots tiesvedībā starp tām pašām pusēm Gibraltārā, vai tas nav saderīgs ar iepriekš pieņemtu spriedumu citā valstī — ar nosacījumu, ka iepriekš pieņemto spriedumu Gibraltārā var atzīt.

Jebkura ieinteresētā puse var iesniegt pieteikumu par lēmumu atzīt vai neatzīt spriedumu. Augstākā tiesa var atlikt lietas izskatīšanu, ja par spriedumu, kura atzišanu vēlas panākt, ir iesniegta apelācijas sūdzība.

Ja lēmumu saskaņā ar šo regulu nevar atzīt, ārvalstīs šķirtu laulību atzišanas nosacījumi ir ietverti Laulību lietu likumā. Tajā noteikts:

ārvalstīs procesuālā kārtībā šķirtas laulības vai juridiskās atšķiršanas spēkā esība ir atzīstama, ja:

- laulības šķiršana vai juridiskā atšķiršana ir spēkā saskaņā ar tās valsts tiesībām, kurā tā ir īstenota; un
- attiecīgajā datumā (datumā, kad tika ierosināta laulības šķiršanas lieta)
 - viens no laulātajiem bija pastāvīgais iedzīvotājs valstī, kurā laulības šķiršana vai juridiskā atšķiršana tika pasludināta; vai
 - viena laulātā pastāvīgā dzīvesvieta bija minētajā valstī; vai
 - viens no laulātajiem bija minētās valsts valstspiederīgais.

15 Kurā tiesā man jāvēršas, lai celtu iebildumus pret citā dalībvalstī pieņemta sprieduma par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības spēkā neesamības atzišanu? Kāda ir procesuālā kārtība šajos gadījumos?

Gibraltāra tiesības atzīst citās valstīs apstiprinātas laulības šķiršanas un juridiskās atšķiršanas, ja izpildās zināmi

nosacījumi. Ja ir izteikti iebildumi pret šādu laulības šķiršanas/juridiskās atšķiršanas atzīšanu, tos var izteikt, pamatojoties viena no Laulību lietu likumā paredzētajiem nosacījumiem neizpildi. Šādā gadījumā var būt atbilstoši iesniegt pieteikumu Gibraltāra Augstākajā tiesā, lai saņemtu apliecinājumu, ka citā valstī apstiprināta laulības šķiršana/juridiskā atšķiršana nav spēkā esoša.

16 Kuru likumu tiesa piemēro laulības šķiršanas tiesvedības procesā, ja laulātie nedzīvo šajā dalībvalstī vai viņiem ir dažādu valstu pilsonības?

Lietās, kas ierosinātas Gibraltāra tiesās, tās vienmēr piemēro Gibraltāra tiesības. Tiesu kompetencē ir risināt laulības šķiršanas jautājumus, pat ja tā ir noslēgta ārvalstī, ja viena laulātā

- pastāvīgā dzīvesvieta ir Gibraltārā brīdī, kad ir uzsākts process; vai
- pastāvīgā dzīvesvieta bija Gibraltārā vienu gadu, kas beidzās konkrētajā datumā.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsaukmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

■ Lapa atjaunināta: 31/05/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.